IN THE UNITED STATES PATENT AND TRADEMARK OFFICE

ln	re	PAT	ENT	APPI	_ICA	ΓΙΟΝ	of
Inventor(s)				DIIRAINEN			

inventor(s):

PIIKAINEN

Appln. No.:

09

Serial No.

Group Art Unit:

Not Yet Assigned

Filed: December 3, 2001

Series

Code

Title: OPTIMIZING OF CHANNEL EQUALIZER

Examiner:

Not Yet Assigned

Atty. Dkt.

284112

200001US/MYL/HER

Client Ref

M#

Date: December 3, 2001

SUBMISSION OF PRIORITY DOCUMENT IN ACCORDANCE WITH THE REQUIREMENTS OF RULE 55

Hon. Asst Commissioner of Patents Washington, D.C. 20231

Sir:

Please accept the enclosed certified copy(ies) of the respective foreign application(s) listed below for which benefit under 35 U.S.C. 119/365 has been previously claimed in the subject application and if not is hereby claimed.

Application No.

Country of Origin

Filed

20000820

FINLAND

April 6, 2000

Respectfully submitted,

Pillsbury Winthrop LLP

Intellectual Property Group

1600 Tysons Boulevard

McLean, VA 22102 Tel: (703) 905-2000

Atty/Sec: CHM/JRH

By Atty:

Christine H. McCarthy

Reg. No.

41844

Sig:

Fax:

(703) 905-2500

Tel:

(703) 905-2143

Helsinki 12.11.2001

ETUOIKEUSTODISTUS PRIORITY DOCUMENT

E. S.

Hakija Applicant

Nokia Networks Oy

Helsinki

Patenttihakemus nro Patent application no 20000820

Tekemispäivä Filing date

06.04.2000

Kansainvälinen luokka International class

H04B

Keksinnön nimitys Title of invention

"Kanavakorjaimen optimointi"

Täten todistetaan, että oheiset asiakirjat ovat tarkkoja jäljennöksiä patentti- ja rekisterihallitukselle alkuaan annetuista selityksestä, gatenttivaatimuksista, tiivistelmästä ja piirustuksista.

is to certify that the annexed documents are true copies of the description, claims, abstract and drawings originally filed with the Finnish Patent Office.

> Pirjo Kalla Tutkimussihteeri

> > **CERTIFIED COPY OF** PRIORITY DOCUMENT

Maksu perustuu kauppa- ja teollisuusministeriön antamaan asetukseen 1782/1995 Patenttija rekisterihallituksen maksullisista suoritteista muutoksineen.

The fee is based on the Decree with amendments of the Ministry of Trade and Industry No. 1782/1995 concerning the chargeable services of the National Board of Patents and Registration of Finland.

Osoite: Arkadiankatu 6 A P.O.Box 1160

Puhelin:

09 6939 500

Telefax:

09 6939 5328

Telephone: + 358 9 6939 500

Telefax: + 358 9 6939 5328

FIN-00101 Helsinki, FINLAND

1

Kanavakorjaimen optimointi

Ala

Keksinnön kohteena on kohinatehon arviointi radiovastaanottimessa kanavakorjaimen parametrien määrittämiseksi.

5 Tausta

10

15

20

25

30

Radiovastaanottimissa käytetään erilaisia kanavakorjaimia poistamaan symbolien keskinäisvaikutusta ISI (Inter Symbol Interference). Symbolien keskinäisvaikutus johtuu signaaliin radiokanavassa aiheutuvista lineaarisista ja epälineaarisista vääristymistä. Keskinäisvaikutusta syntyy kaistarajoitetuissa kanavissa, kun käytössä oleva pulssimuoto leviää viereisiin pulssiaikaväleihin. Ongelma on merkittävä etenkin suurilla siirtonopeuksilla datansiirtosovelluksissa. Korjaimia on useita eri tyyppejä, kuten päätöstakaisinkytketty korjain DFE (Desicision Feedback Equalizer) tai Viterbi-algoritmiin perustuvat Maximum Likelihood - eli ML-korjain ja Maximum Likelihood Sequence Estimation - eli MLSE-korjain.

On yleisesti tunnettua, että Viterbi-algoritmiin perustuvilta korjaimilta saatava informaatio dekoodauksen pehmeää päätöksentekoa varten pitää painottaa ottamalla huomioon kohina- tai häiriöteho, jotta suorituskyky voidaan optimoida. Täten ongelmaksi tulee, kuinka kohinan teho voidaan luotettavasti arvioida.

Julkaisussa US 5,199,047 on esitetty yksi menetelmä, jolla voidaan estimoida vastaanoton laatua TDMA-järjestelmissä (Time Division Multiple Access). Esitetyssä menetelmässä kanavakorjaimet säädetään vertaamalla etukäteen muistiin talletettua opetusjaksosekvenssiä vastaanotettuun opetusjaksosekvenssiin. Opetusjaksosekvenssi lähetetään jokaisen datalähetyksen yhteydessä. Julkaisussa on esitetty yleisesti tunnettu vastaanotinrakenne, jossa laskemalla vastaanotetun opetusjaksosekvenssin X' ristikorrelaatio muistiin talletetun sekvenssin X kanssa määritetään kanavan impulssivaste H(O). Tämä impulssivaste ohjaa Viterbi-korjainta. Julkaisussa on esitetty menetelmä, jolla voidaan arvioida vastaanoton laatua laskemalla estimaatti S vastaanotetulle signaalille

$$S = \sum_{i=0}^{i} s_{i} = \sum_{i=0}^{I} \left| y_{i} - x_{i}^{i} \right|^{2}, \tag{1}$$

jossa

 y_i = laskettu estimaatti häiriöttömästi siirretylle signaalille (sisältää opetussekvenssin), ja

 x_i' = vastaanotettu näyte.

Mitä pienempi estimaatti S on, sitä paremmin estimoitu opetussekvenssi vastaa vastaanotettua signaalinäytettä. Siten myös mitä pienempi estimaatti S on, sitä suurempi on todennäköisyys sille, että lähetetyt databitit voidaan ilmaista käytetyllä kanavakorjaimella.

Julkaisussa on myös esitetty suhteellinen estimaatti, laatukerroin Q, joka ottaa huomioon vastaanotetun signaalin tehon

$$Q = \frac{\sum \left| X_i' \right|^2}{S} = \frac{\sum \left| x_i' \right|^2}{\sum \left| y_i - x_i' \right|^2} , \qquad (2)$$

jossa opetusjaksosekvenssin X_i tai yksittäisten näytearvojen x_i neliölliset arvot summataan vastaanotetun signaalienergian määrittämiseksi.

Usein, esimerkiksi GSM-järjestelmän (Global System for Mobile Communications) modifikaatiossa EDGE:ssä (Enhanced Data Services for GSM Evolution), vastaanotin käsittää esisuodattimia ennen kanavakorjainta. Julkaisussa US 5,199,047 ei ole esitetty, kuinka tätä voidaan hyödyntää kanavakorjaimen optimoinnissa.

Keksinnön lyhyt selostus

Keksinnön tavoitteena on siten toteuttaa menetelmä kanavakorjaimen optimoimiseksi estimoimalla kohinateho kahdessa vaiheessa ja menetelmän toteuttava laitteisto. Tämä saavutetaan menetelmällä kanavakorjauksen suorittamiseksi radiovastaanottimessa, jossa estimoidaan impulssivaste, määritetään kohinateho estimoimalla vastaanotetun signaalin sisältämän kohinan kovarianssimatriisi ennen esisuodatusta sekä lasketaan esisuodattimien ja kanavakorjaimen tappikertoimet. Menetelmässä määritetään kohinateho esisuodatuksen jälkeen estimoimalla kohinan varianssi ja painotetaan kanavakorjaimen sisäänmenosignaaleja painotuskertoimilla, jotka on saatu estimoimalla kohinan varianssi.

15

20

25

30

5

Keksinnön kohteena on myös radiovastaanotin, joka vastaanotin käsittää välineet estimoida impulssivaste, välineet määrittää vastaanotetun signaalin kohinatehoa estimoimalla vastaanotetun signaalin sisältämän kohinan kovarianssimatriisi ennen esisuodatusta sekä välineet laskea esisuodattimien ja kanavakorjaimen tappikertoimet. Vastaanotin käsittää välineet määrittää kohinateho esisuodatuksen jälkeen estimoimalla kohinan varianssi ja vastaanotin käsittää välineet painottaa kanavakorjaimen sisäänmenosignaaleja kohinan varianssin estimoimisesta saaduilla painotuskertoimilla.

Keksinnön edulliset suoritusmuodot ovat epäitsenäisten patenttivaatimusten kohteena.

Keksintö perustuu siihen, että vastaanotetun signaalin kohinatehoa eli kohinan varianssia estimoidaan paitsi ennen esisuodatusta myös esisuodatuksen jälkeen. Estimoinnista saaduilla painotuskertoimilla painotetaan kanavakorjaimen tulosignaalia.

Keksinnön mukaisella menetelmällä ja järjestelmällä saavutetaan useita etuja. Painottamalla kanavakorjaimen tulosignaalia saadaan aikaan parannusta kanavadekoodauksen suorituskykyyn. Tämä on erityisen edullista, jos järjestelmän modulaatiomenetelmän takia kanavadekoodauksen suorituskyky on oleellisen tärkeää, esimerkiksi GSM-järjestelmän modifikaatiossa ED-GE:ssä. Lisäksi suorittamalla kohinan estimointi uudelleen esisuodatuksen jälkeen voidaan esisuodatuksessa tapahtuneet virheet ottaa huomioon.

Kuvioiden lyhyt selostus

Keksintöä selostetaan nyt lähemmin edullisten suoritusmuotojen yhteydessä, viitaten oheisiin piirroksiin, joissa

kuvio 1 havainnollistaa esimerkkiä tietoliikennejärjestelmästä,

kuvio 2 on vuokaavio, joka esittää menetelmäaskelia kohinan kovarianssin estimoimiseksi kahteen kertaan ja mahdollista biasoinnin poistoa estimaatista,

Kuvio 3 esittää vastaanotetun signaalin impulssivastetta,

kuvio 4 esittää yhtä ratkaisua kanavakorjaimen parametrien laskemiseksi vastaanottimessa.

Suoritusmuotojen selostus

Keksintöä voidaan soveltaa kaikissa langattomien viestintäjärjestelmien vastaanottimissa, niin verkko-osissa, kuten tukiasemissa, kuin erilaisissa tilaajapäätelaitteissakin.

25

10

15

20

30

Kuviossa 1 havainnollistetaan yksinkertaistetusti yhtä digitaalista tiedonsiirtojärjestelmää, jossa keksinnön mukaista ratkaisua voidaan soveltaa. Kyseessä on osa solukkoradiojärjestelmästä, joka käsittää tukiaseman 104, joka on radioyhteydessä 108 ja 110 tilaajapäätelaitteisiin 100 ja 102, jotka voivat olla kiinteästi sijoitettuja, ajoneuvoon sijoitettuja tai kannettavia mukana kuljetettavia päätelaitteita. Tukiaseman lähetinvastaanottimista on yhteys antenniyksikköön, jolla toteutetaan kaksisuuntainen radioyhteys tilaajapäätelaitteeseen. Tukiasema on edelleen yhteydessä tukiasemaohjaimeen 106, joka välittää päätelaitteiden yhteydet muualle verkkoon. Tukiasemaohjain ohjaa keskitetysti useita siihen yhteydessä olevia tukiasemia.

Solukkoradiojärjestelmästä voidaan olla yhteydessä myös yleiseen puhelinverkkoon, jolloin transkooderi muuntaa yleisen puhelinverkon ja solukkoradioverkon välillä käytettävät erilaiset puheen digitaaliset koodausmuodot toisilleen sopiviksi, esimerkiksi kiinteän verkon 64 kbit/s muodosta solukkoradioverkon johonkin muuhun (esimerkiksi 13 kbit/s) muotoon ja päinvastoin.

10

15

20

25

30

35

Kuviossa 2 on esitetty vuokaaviona menetelmäaskeleet estimoitaessa kohinan varianssia kahdessa vaiheessa sekä painotettaessa kanavakorjaimen tulosignaalia kohinan varianssin estimoinnilla saaduilla painotuskertoimilla. Vuokaavion yksittäisiä menetelmäaskeleita selostetaan tarkemmin vastaanotinrakenteen kuvauksen yhteydessä. Menetelmän suorittaminen alkaa lohkosta 200.

Lohkossa 202 lasketaan impulssivaste. Kuviossa 3 havainnollistetaan mitattua impulssivastetta esimerkinomaisesti. Tyypillisessä solukkoradioympäristössä tukiaseman ja tilaajapäätelaitteen väliset signaalit etenevät useaa eri reittiä lähettimen ja vastaanottimen välillä. Tämä monitie-eteneminen aiheutuu pääosin signaalin heijastumisesta ympäröivistä pinnoista. Eri reittejä kulkeneet signaalit saapuvat vastaanottimeen eri aikoina erilaisen kulkuaikaviiveen takia. Tämä pätee molemmissa siirtosuunnissa. Tätä lähetetyn signaalin monitie-etenemistä voidaan vastaanottimessa tarkkailla mittaamalla vastaanotetun signaalin impulssivaste, jossa eri aikoina saapuneet signaalit näkyvät signaalinvoimakkuuteensa verrannollisina huippuina. Kuviossa 3 on esimerkinomaisesti havainnollistettu mitattua impulssivastetta. Vaaka-akselilla 300 on aika ja pystyakselilla 302 on vastaanotetun signaalin voimakkuus. Käyrän huippukohdat 304, 306, 308 ilmaisevat vastaanotetun signaalin voimakkaimpia komponentteja.

Seuraavaksi lohkossa 204 estimoidaan signaalin kovarianssimatriisi, jonka diagonaalilta saadaan kohinan varianssi vektorimuodossa kaavan 7 mukaisesti. Lohkossa 206 lasketaan esisuodattimien ja kanavakorjaimen tappikertoimet jollakin tunnetulla menetelmällä. Lohkossa 208 estimoidaan kohinan varianssi uudelleen kaavan 10 mukaisesti. Lopuksi lohkossa 210 painotetaan kanavakorjaimelle meneviä signaaleja kohinan estimoinnilla saaduilla painotuskertoimilla. Nuolella 212 kuvataan menetelmän toistettavuutta kulloinkin käytetyn järjestelmästandardin vaatimusten mukaisesti, esimerkiksi aikavälikohtaisesti. Lohkossa 214 arvioidaan estimaatissa mahdollisesti olevan biasoinnin tasoa parametrien määrittämiseksi kaavan 11 mukaisesti. Tämä vaihe ei ole välttämätön, mutta parantaa suorituskykyä, jos esisuodattimien tappikertoimet on määritetty käyttäen sellaista korjainalgoritmia, joka aiheuttaa kohinan energian estimaattiin biasointia. Menetelmän suorittaminen päättyy lohkoon 216.

Seuraavaksi selostetaan kutakin menetelmäaskelta yksityiskohtaisemmin kuviossa 4 esitetyn yksinkertaistetun kanavakorjaimen parametrien määrittämiseen tarvittavan vastaanotinrakenteen avulla. Kuviossa on esitetty havainnollisuuden vuoksi vain keksinnön kuvaamisen kannalta oleelliset vastaanotinrakenteen osat.

20

10

15

Estimointilohkoon 400 tulee sisäänmenona vastaanotettu näytteistetty signaali ja kunkin haaran impulssivaste estimoidaan tunnetun tekniikan mukaisesti ristikorreloimalla vastaanotettuja näytteitä jonkin tunnetun sekvenssin kanssa. Yhdessä tunnetuissa järjestelmissä sovellettavista impulssivasteen estimointimenetelmistä, jota sovelletaan esimerkiksi GSM-järjestelmässä, käytetään hyväksi purskeeseen liitettyä tunnettua opetussekvenssiä. Tällöin 26 bittiä pitkästä opetusjaksosta käytetään kunkin impulssivastetapin estimointiin 16 bittiä. Usein rakenne käsittää myös sovitetun suodattimen, joka palauttaa kanavassa vääristyneen signaalin alkuperäiseksi datavirraksi symbolivirhetodennäköisyydellä, joka riippuu häiriötekijöistä, kuten symbolien keskinäisvaikutuksesta, ISI:stä. Sovitetussa suodattimessa lasketaan estimoidun impulssivasteen autokorrelaation tapit. Edellä kuvatut toiminteet voidaan toteuttaa monin tavoin, esimerkiksi prosessorilla suoritetulla ohjelmistolla tai laitteistototeutuksella, kuten erilliskomponenteista rakennetulla logiikalla tai ASIC:illa (Application Specific Integrated Circuit).

Impulssivasteen estimoinnin jälkeen lohkossa 402 lasketaan kohinan kovarianssimatriisi. Tunnetun tekniikan mukaisesti kovarianssimatriisi voidaan estimoida esimerkiksi seuraavasti:

Näytteistetty signaalivektori voidaan lineaarisessa tapauksessa 5 esittää muodossa (lihavoidut muuttujat ovat vektoreita tai matriiseja)

$$\mathbf{y}_1 = \mathbf{H}_1 \mathbf{x} + \mathbf{w}_1$$

$$\mathbf{y}_2 = \mathbf{H}_2 \mathbf{x} + \mathbf{w}_2$$
(3)

jossa

 \mathbf{y}_1 ja \mathbf{y}_2 ovat näytevektoreita muotoa $\left[y[0]y[1]...y[N-1]\right]^T$, kun n=0,1,...,N-1, jossa n on näytteiden lukumäärä,

x on estimoitava vektori,

 \mathbf{w}_1 ja \mathbf{w}_2 ovat kohinavektoreita muotoa $[w[0]w[1]...w[N-1]]^T$,

H on tunnettu havaintomatriisi, jonka dimensiot ovat $N \times (N+h_l-1)$, jossa h_l on impulssivasteen pituus, ja joka on muotoa

$$\mathbf{H} = \begin{bmatrix} h(0) & h(1) & \dots & h(h_l) & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & h(0) & h(1) & \dots & h(h_l) & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & & & & & & & \\ 0 & 0 & \dots & 0 & h(0) & h(1) & \dots & h(h_l) \end{bmatrix},$$

eli matriisi **H** käsittää yläkolmiomatriisin ja alakolmiomatriisin, joiden arvo on 0. Matriisikertolasku **Hx** laskee impulssivasteen ja informaation konvoluution.

Täten kahden näytteen \mathbf{y}_1 ja \mathbf{y}_2 kovarianssi on

25

20

10

$$\mu_{12} = E\left[\left(\mathbf{y}_{1} - E(\mathbf{y}_{1})\right)\left(\mathbf{y}_{2} - E(\mathbf{y}_{2})\right)^{*}\right]$$

$$= \int_{-\infty-\infty}^{\infty} \int_{-\infty-\infty}^{\infty} \left(\mathbf{y}_{1} - E(\mathbf{y}_{1})\right)\left(\mathbf{y}_{2} - E(\mathbf{y}_{2})\right)^{*} p\left(\mathbf{y}_{1}, \mathbf{y}_{2}\right) d\mathbf{y}_{1} d\mathbf{y}_{2}$$

$$= \int_{-\infty-\infty}^{\infty} \int_{-\infty-\infty}^{\infty} \mathbf{y}_{1} \mathbf{y}_{2} p\left(\mathbf{y}_{1}, \mathbf{y}_{2}\right) d\mathbf{y}_{1} d\mathbf{y}_{2} - E(\mathbf{y}_{1}) E(\mathbf{y}_{2})$$

$$= E\left(\mathbf{y}_{1} \mathbf{y}_{2}\right) - E(\mathbf{y}_{1}) E(\mathbf{y}_{2})$$

$$(4)$$

jossa $E(\mathbf{y}_1)$ on \mathbf{y}_1 :n odotusarvo ja muotoa

$$E(\mathbf{y}_1) = \int_{-\infty}^{\infty} \mathbf{y}_1 P(\mathbf{y}_1) d\mathbf{y}_1.$$
 (5)

 $E(\mathbf{y}_2)$ saadaan vastaavasti.

Kovarianssi voidaan esittää matriisimuodossa myös seuraavasti

$$\mathbf{C} = E(\mathbf{e}_i \mathbf{e}_i^H), \text{ jossa}$$
 (6)

$$\mathbf{e} = \begin{pmatrix} \mathbf{w}_1^T \\ \mathbf{w}_2^T \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} (\mathbf{y}_1 - \mathbf{H}_1 \mathbf{x})^T \\ (\mathbf{y}_2 - \mathbf{H}_2 \mathbf{x})^T \end{pmatrix}. \tag{7}$$

Näytevektoreita voi olla kuvan 4 mukaisesti useampiakin kuin kaavoissa yksinkertaisuuden vuoksi esitetyt y_1 ja y_2 . Kovarianssimatriisin diagonaalin alkiot muodostavat signaalin kohinan varianssin vektorimuodossa.

Edellä kuvatut toiminteet voidaan toteuttaa monin tavoin, esimerkiksi prosessorilla suoritetulla ohjelmistolla tai laitteistototeutuksella, kuten erilliskomponenteista rakennetulla logiikalla tai ASIC:illa.

Lohkossa 404 lasketaan esisuodattimien f₁, f₂ jne. f_n ja kanavakorjaimen 412 tappikertoimet. Lohkon tulosignaaleina ovat lohkon 400 ja 402 lähtösignaalit. Estimoituja impulssivasteen arvoja ja kohinan kovarianssimatriisia voidaan käyttää esisuodattimien tappikertoimien määrittämisessä. Esisuodattimet voivat olla joko FIR (Finite Impulse Response) tai IIR-tyyppisiä

5

10

15

(Infinite Impulse Response), mutta eivät sovitettuja suodattimia. IIR-suodattimet vaativat vähemmän parametreja, vähemmän muisti- ja laskenta-kapasiteettia kuin FIR-suodattimet, joilla on yhtä tasainen estokaista, mutta IIR-suodattimet aiheuttavat vaihevääristymää. Keksinnön soveltamisen kannalta suodattimen valinta tai suunnittelumenetelmä ei ole oleellinen, joten niihin ei tässä selostuksessa tarkemmin puututa. Erilaiset suodattimien suunnittelumenetelmät ovat alalla yleisesti tunnettuja. Lohkon 404 lähtösignaali 416, joka viedään painotusvälineille 410, on muokattu impulssivaste.

Alalla tunnetaan yleisesti useita eri tyyppisiä kanavakorjaimia. Käytännössä yleisimmät ovat lineaarinen korjain, päätöstakaisinkytketty korjain DFE (Decision Feedback Equalizer), joka on epälineaarinen, ja Viterbialgoritmi, joka perustuu Maximum Likelihood -vastaanottimeen. Viterbialgoritmin yhteydessä korjaimen optimointikriteeri on sekvenssin virhetodennäköisyys. Perinteisesti korjain on toteutettu lineaarisen FIR-tyyppisen suodattimen avulla. Tällainen korjain voidaan optimoida käyttäen erilaisia optimointikriteerejä. Virhetodennäköisyys riippuu epälineaarisesti korjaimen kertoimista, joten tavallisin käytännöllinen optimointikriteeri on keskineliövirhe MSE (Mean-Square Error) eli virheteho

$$J_{\min} = E \Big| I_k - \hat{I}_k \Big|^2, \text{ jossa}$$

$$J_{\min} \text{ on virhetehon minimi,}$$

$$I_k \text{ on referenssisignaali ja}$$

$$\hat{I}_k \text{ on referenssisignaalin estimaatti.}$$

$$(8)$$

Keksinnön soveltamisen kannalta korjaimen valinta tai optimointimenetelmä ei ole oleellinen, joten niihin ei tässä selostuksessa tarkemmin puututa. Erilaiset korjainten optimointimenetelmät ovat alalla yleisesti hyvin tunnettuja.

Lohkossa 406 lasketaan esisuodatuksen jälkeen uudelleen signaalin kohinan varianssi. Tunnetun tekniikan mukaisesti kohinan varianssi voidaan estimoida esimerkiksi seuraavasti:

Esisuodatuksen jälkeen signaalivektori voidaan esittää muodossa

$$\mathbf{y}_c = \mathbf{H}_c \mathbf{x} + \mathbf{w}_c, \text{ jossa}$$
 (9)

25

30

10

 \mathbf{y}_c on näytevektori muotoa $\left[y[0]y[1]...y[N-1]\right]^T$, kun n=0,1,...,N-1, jossa n on näytteiden lukumäärä, \mathbf{x} on estimoitava vektori, \mathbf{w}_c on kohinavektori muotoa $\left[w[0]w[1]...w[N-1]\right]^T$, \mathbf{H}_c on tunnettu havaintomatriisi, jonka dimensiot ovat $N\times(N+h_l-1)$, jossa h_l on impulssivasteen pituus, ja joka on muotoa

$$\mathbf{H}_{c} = \begin{bmatrix} h_{c}(0) & h_{c}(1) & \dots & h_{c}(h_{l}) & 0 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & h_{c}(0) & h_{c}(1) & \dots & h_{c}(h_{l}) & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & & & & & & & \\ 0 & 0 & \dots & 0 & h_{c}(0) & h_{c}(1) & \dots & h_{c}(h_{l}) \end{bmatrix}.$$

Täten kohinan energia N voidaan estimoida kaavalla

$$\mathbf{N} = c * \mathbf{w}_c^t \mathbf{w}_c^* / lenght(\mathbf{w}_c), \text{ jossa}$$
 (10)

c on käyttäjän valitsema vakio, joka ei ole välttämätön, mutta jolla voidaan tarvittaessa esimerkiksi skaalata järjestelmän dynamiikkaa.

Edellä kuvatut toiminteet voidaan toteuttaa monin tavoin, esimerkiksi prosessorilla suoritetulla ohjelmistolla tai laitteistototeutuksella, kuten erilliskomponenteista rakennetulla logiikalla tai ASIC:illa.

Mikäli esisuodattimien tappikertoimet on määritetty käyttäen sellaista korjainalgoritmia, joka aiheuttaa kohinan energian estimaattiin biasointia, kuten MMSE-DFE - korjainalgoritmi (Minimum Mean-Square Equalizer - Decision Feedback Equalizer), kanavakoodauksen suorituskyvyn parantamiseksi poistetaan biasointi. Lohkossa 408 lasketaan painotuskertoimet biasoinnin poistamiseksi kohinan energian estimaatista seuraavasti:

$$\mathbf{N} = \frac{\mathbf{N} * E(|\mathbf{y}_c|^2)}{\left(E(|\mathbf{y}_c|^2) + \mathbf{N}\right)}, \text{ jossa}$$
(11)

10

5

20

25

N on kohinan energian estimaatti ja kaavassa 10 esitettyä muotoa

ja

5

10

$$E\left(\left|\mathbf{y}_{c}\right|^{2}\right)$$
 on signaalin energian odotusarvo esisuodatuksen jälkeen.

Tämä on kuvion 4 mukainen ratkaisu.

Kohinan energian N laskukaavassa 10

$$\mathbf{N} = c * \mathbf{w}_c^t \mathbf{w}_c^* / lenght(\mathbf{w}_c),$$

vakio c voidaan määritellä kaavan 11 avulla, jolloin kohinan energian estimaatin biasoinnin poistaminen otetaan huomioon jo tässä vaiheessa painotuskertoimia laskettaessa. Kohinan energian estimoinnin ja mahdollisen biasoinnin vaikutuksen arvioimisen jälkeen lohkon 404 ulostulosignaali eli muokattu impulssivaste 416 ja esisuodatettujen näytesignaalien summaimessa 414 muodostettu summasignaali 418 kerrotaan saaduilla painotuskertoimilla painotusvälineillä 410 ennen varsinaista kanavakorjainlohkoa 412. Täten saadaan kanavakoodausta varten luotettavammat symbolivirhesuhdearvot.

Edellä kuvatut toiminteet voidaan toteuttaa monin tavoin, esimerkiksi prosessorilla suoritetulla ohjelmistolla tai laitteistototeutuksella, kuten erilliskomponenteista rakennetulla logiikalla tai ASIC:illa.

Vaikka keksintöä on edellä selostettu viitaten oheisten piirustusten mukaiseen esimerkkiin, on selvää, ettei keksintö ole rajoittunut siihen, vaan sitä voidaan muunnella monin tavoin oheisten patenttivaatimusten esittämän keksinnöllisen ajatuksen puitteissa.

20

Patenttivaatimukset

10

15

20

25

30

35

1. Menetelmä kanavakorjauksen suorittamiseksi radiovastaanottimessa, jossa estimoidaan impulssivaste, määritetään kohinateho estimoimalla vastaanotetun signaalin sisältämän kohinan kovarianssimatriisi ennen esisuodatusta, lasketaan esisuodattimien ja kanavakorjaimen tappikertoimet tunnettu siitä, että

määritetään kohinateho esisuodatuksen jälkeen estimoimalla kohinan varianssi,

painotetaan kanavakorjaimen sisäänmenosignaaleja (416, 418) painotuskertoimilla, jotka on saatu estimoimalla kohinan varianssi.

- 2. Patenttivaatimuksen 1 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että painotettavat signaalit ovat kohinan kovarianssimatriisin estimaatin avulla korjattu impulssivaste ja esisuodatetut vastaanotetut signaalit.
- 3. Jonkin edellisen patenttivaatimuksen mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että painotetaan kanavakorjaimelle meneviä signaaleja (416, 418) painotuskertoimilla, joiden määrittämisessä on otettu huomioon kohinatehon estimaatissa oleva biasointi.
- 4. Jonkin edellisen patenttivaatimuksen mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että kanavakorjaus suoritetaan Viterbi-algoritmiin perustuvalla kanavakorjaimella.
- 5. Jonkin edellisen patenttivaatimuksen mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että kanavakorjaus suoritetaan päätöstakaisinkytketyllä kanavakorjaimella.
- 6. Radiovastaanotin, joka vastaanotin käsittää välineet (400) estimoida impulssivaste, välineet (402) määrittää vastaanotetun signaalin kohinatehoa estimoimalla vastaanotetun signaalin sisältämän kohinan kovarianssimatriisi ennen esisuodatusta, välineet (404) laskea esisuodattimien ja kanavakorjaimen tappikertoimet, tunnettu siitä, että

vastaanotin käsittää välineet (406) määrittää kohinateho esisuodatuksen jälkeen estimoimalla kohinan varianssi,

vastaanotin käsittää välineet (410) painottaa kanavakorjaimen sisäänmenosignaaleja (416, 418) kohinan varianssin estimoimisesta saaduilla painotuskertoimilla.

7. Patenttivaatimuksen 6 mukainen radiovastaanotin, tunnettu siitä, että painotettavat signaalit ovat kohinan kovarianssimatriisin estimaatin avulla korjattu impulssivaste ja esisuodatetut vastaanotetut signaalit.

- 8. Jonkin edellisen patenttivaatimuksen mukainen radiovastaanotin, tunnettu siitä, että vastaanotin käsittää välineet (410) painottaa kanavakorjaimelle meneviä signaaleja (416, 418) painotuskertoimilla, joiden määrittämisessä on otettu huomioon kohinatehon estimaatissa oleva biasointi.
- 9. Jonkin edellisen patenttivaatimuksen mukainen radiovastaanotin, tunnettu siitä, että vastaanotin käsittää välineet (412) suorittaa kanavakorjaus Viterbi-algoritmiin perustuvalla kanavakorjaimella.

5

10

10. Jonkin edellisen patenttivaatimuksen mukainen radiovastaanotin, tunnettu siitä, että vastaanotin käsittää välineet (412) suorittaa kanavakorjaus päätöstakaisinkytketyllä kanavakorjaimella.

(57) Tiivistelmä

Menetelmä kanavakorjauksen suorittamiseksi radiovastaanottimessa, jossa estimoidaan impulssivaste, estimoidaan vastaanotetun signaalin sisältämän kohinan kovarianssimatriisi ennen esisuodatusta ja lasketaan esisuodattimien ja kanavakorjaimen tappikertoimet. Menetelmässä määritetään kohinateho esisuodatuksen jälkeen estimoimalla kohinan kovarianssimatriisi, minkä jälkeen painotetaan kanavakorjaimen sisäänmenosignaaleja (416, 418) kohinan kovarianssimatriisin estimoimisesta saaduilla painotuskertoimilla.

(Kuvio 4)

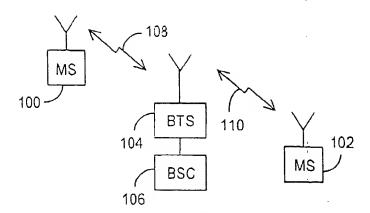

Fig. 1

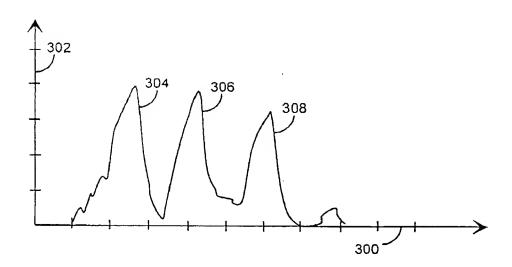

Fig. 3

